

# Marek, Anna

---

## "Apteka Rektorska w Zamościu", A. Wróbel, Łódź 2007 : [recenzja]

---

Medycyna Nowożytna 14/1 - 2, 167-169

---

2007

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.



---

## RECENZJE

---

**A. Wróbel, *Apteka Rektorska w Zamościu*, wyd. *Bez Recepty*, Łódź 2007, ss. 112.**

W 2001 r. rozpoczęto program pt. *Apteki Dbam o zdrowie*. Objęte akcją placówki wyróżniają się charakterystyczną pomarańczową kolorystyką witryn, ale przede wszystkim pełnym asortymentem dostępnych leków i prowadzeniem profesjonalnych porad farmaceutycznych, w tym edukacji medycznej i promocji zdrowego stylu życia.

Wśród aptek zgrupowanych pod szyldem *Apteki Dbam o zdrowie* znalazła się również *Apteka Rektorska w Zamościu*, której dzieje, w drugiej już monografii z tego cyklu, przedstawił dr n. farm. Andrzej Wróbel – pracownik Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej w Lublinie.

Prezentowana praca składa się z siedmiu rozdziałów, poprzedzonych słowem wstępnym: wydawcy i autora. W pierwszym rozdziale zatytułowanym *Dzieje aptekarstwa na Zamojszczyźnie*, autor przedstawił początki farmacji, która ściśle związana była z historią miasta i utworzoną przez ordynata Jana Zamoyskiego Akademią. To właśnie tam, najprawdopodobniej kształcili się również przyszli aptekarze. Jak donoszą księgi miejskie Zamościa – przedstawiciele tej profesji utworzyli grupę zawodową, a swe prywatne apteki zakładali na Rynku Wielkim, będącym centrum handlowym miasta.

W rozdziale drugim noszącym tytuł *Zamość miasto magnackie*, omówiona została historia miasta od jego początków aż do współ-

czesności, ze szczególnym uwzględnieniem powstania Ordynacji Zamojskiej.

W kolejnym rozdziale pt. *Akademia Zamoyska (1594-1784)* przedstawiono tradycje naukowe Zamościa, sięgające końca XVI w. Wszechnica Zamojska miała być *schola civilis* – szkołą obywatelskiego wychowania, instytucją naukową przygotowującą młodzież do przyszłego życia publicznego. Kadra profesorska zaś składała się z najlepszych umysłów Rzeczypospolitej.

Dzieje kamienicy aptecznej to następny, czwarty rozdział pracy. Pierwszym właścicielem działki i zabudowań na niej się znajdujących był kupiec z Gdańska Hans Barthl. W 1609 r. dom stał się własnością Szymona Piechowicza, a następnie jego potomków. W kolejnych latach jej właścicielami były rodziny Wesołowskich i Kłosowskich, a od 1925 r. Feliks Łaganowski.

W rozdziale piątym pt. *Właściciele apteki w latach 1609-1950*, przedstawiono informacje biograficzne kolejnych właścicieli Apteki Rektorskiej, wśród nich znaleźli się, już wspomniani, Szymon Piechowicz, rodzina Kłosowskich: Jan, Karol i Zdzisław oraz Feliks Łaganowski.

W szóstej części pracy omówiono dzieje apteki po upaństwowieniu. W myśl ustawy z 8 stycznia 1951 r. wszystkie apteki zostały zabrane prawowitym właścicielom wraz ze znajdującym się tam sprzętem i środkami medycznymi. Pod Zarząd Centrali Aptek społecznych dostała się także Apteka Rektorska w Zamościu, której kierownikiem ustanowiono wówczas mgr farm. Bolesława Rymgayłę.

W kolejnym siódmym rozdziale pt. *Apteka po renowacji*, autor zwrócił uwagę, iż w latach 70. XX w. przeprowadzono gruntowny remont apteki, przywracając jej dawną świetność, uwzględniając założenia pierwszych jej projektantów i budowniczych. Ważną rolę w tych pracach odegrał kierownik placówki mgr farm. Władysław Romanowicz. Także dzięki jego staraniom apteka otrzymała nazwę Rektorska.

Publikacja zawiera również wykaz publikacji, tzw. piśmiennictwo, w którym wykorzystano nie tylko materiały archiwalne, prasowe, opracowania ale również informacje zamieszczone w Internecie.

Jedynym mankamentem opracowania są powtarzające się w rozdziale czwartym i piątym informacje dotyczące kolejnych właścicieli kamienicy i znajdującej się w niej apteki. Skumulowanie tych wiadomości pozwoliłoby uniknąć niepotrzebnych powtórek. Właściwym wydaje się również umieszczenie rozdziału pierwszego, omawiają-

cego rozwój aptekarstwa na ziemi Zamojskiej, tuż przed czwartą częścią pracy, gdzie autor opisuje szczegółowo dzieje kamienicy aptecznej, a w kolejnych rozdziałach zajmuje się jej właścicielami i działalnością.

Wydawnictwo zostało przygotowane nad wyraz starannie – twarde okładki otrzymały elegancką szatę graficzną. Praca zawiera liczne, najczęściej kolorowe ilustracje oraz plany miasta, opatrzone krótkimi komentarzami i informacjami o ich pochodzeniu. Dodatkowo zamieszczono streszczenie w języku angielskim oraz indeksy nazwisk i miejscowości.

Prezentowana publikacja stanowi niezwykle cenny wkład w popularyzowanie historii aptekarstwa polskiego i polecana może być nie tylko farmaceutom, mieszkańcom Zamościa, ale przede wszystkim zainteresowanym rozwojem i kształtowaniem się tej profesji na ziemiach polskich. Niestety, jedynym ograniczeniem w popularyzacji tej cennej pozycji jest jej wysoka cena.

*Anna Marek*